

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (151) TÈXTEL (57).ELS SALA. Branca de PASQUAL SALA (3)(Continuació)

Sabem que quan Mossèn Cinto va visitar Terrassa el 28 de febrer de 1898, s'allotjà a la casa de Pasqual Sala. Ens consta també per l'epistolari de Mossèn Cinto que Pasqual Sala va pagar les despeses d'enterrament i funerals de *donya* Deseada a Madrid, així com l'estada d'aquesta senyora, els seus fills i el mateix Mossèn Cinto en aquella capital, que va començar a mitjan novembre de 1897 i que, en el cas de Verdaguer, es va perllongar fins al 14 de febrer de l'any següent. També hi ha constància d'altres pagaments posteriors fets per Pere Pagès com a

Josep Sala i Alsina
Foto Arxiu Tòbella

mandatari de Pasqual Sala o per Antoni Boada i Lladó (el seu home de confiança) a una filla de *donya* Deseada, i encara de més pagaments amb motiu d'un nou viatge que Mossèn Cinto va fer a Madrid el juny de 1899.

Pasqual Sala va tenir tres fills, tots ells de la segona muller: la Maria, que va morir als pocs mesos: el Joan que va morir als catorze anys, i el Josep, l'únic que sobreviuria per continuar la nissaga. El 1902 Josep Sala va esposar Anna Galí i Barata (una noia de l'aristocràcia terrassenca, filla de Carme Barata i Quintana i Joaquim Galí Riera, i

néta del prohoms, fabricant i polític terrassenc Antoni Galí i Coma), amb qui va tenir una nombrosa fillada. Mossèn Cinto va ser present a la cerimònia de casament. Josep Sala va fer construir en diverses fases, a l'altra banda del pont del passeig, un vapor per arrendar-lo per compartiments a industrials, que ha perdurat fins fa una desena d'anys. La primera nau construïda, abans d'entrar-hi cap màquina, es va utilitzar el 26 de maig de 1901 per aixoplugar el banquet multitudinari amb què la Unió Catalanista va cloure el seu sisè Congrés, organitzat a Terrassa.

Si Pasqual Sala no va ostentar mai cap càrrec representatiu, ni en política va donar suport a cap partit ni candidat, el seu fill Josep Sala no va fer el mateix. Va ser vocal de la Junta de l'Hospital de Terrassa, vocal de la Junta de Govern de la Caixa de Terrassa del 1907 al 1919, i l'octubre de 1900 va ser nomenat secretari del recent fundat Sindicat Agrícola de Terrassa. Políticament, Josep Sala no figura en cap de les llistes de noms que en les diverses conteses electorals van donar suport al seu cosí Alfons Sala, la qual cosa confirma el que hom diu de la

manca de bona relació entre les dues branques familiars, més evident encara quan comprovem que Josep Sala formava part del mateix cercle monarquicoespanyolista del salisme i que mai va donar suport a candidatures catalanistes o republicanes, com sí que ho va fer a candidatures salistes a las quals no concorria el seu cosí, com en el cas de les eleccions de diputats provincials de 1905, a les quals es presentava Joan Barata. El mateix Josep Sala va presentar-se i va ser elegit regidor en les eleccions municipals del desembre de 1909. Va formar part de la candidatura administrativa de Solidaridad Tarrasense, promoguda pels salistes. El 1930 fou novament nomenat regidor per la meitat del consistori designat entre els majors contribuents, però hi renuncià al·legant motius de salut. Josep Sala també va actuar d'industrial. El 25 de gener de 1911 va constituir, amb Humet i Marimon, la societat **Sala i Cia.** de filatura d'estam, que es va instal·lar al mateix Vapor Sala. Humet i Marimon era una indústria fabricant de teixits amb seccions de filatura i acabats, emplaçada també al Vapor Sala, que ja vam estudiar en la separata 99 dedicada als Humet. El capital inicial de Sala i Cia. era de 2.000 pessetes, aportades en parts iguals entre Humet i Marimon i Josep Sala. Sala i Cia. va anar progressant. Si el 1915 tenia 1.500 pues de filar, el 1920 en tenia 2.100, el 1925, 2.700, i el 1936 passava de les 3.100.

El 5 de gener de 1938, en plena Guerra Civil, va morir a Barcelona Josep Sala. En aquell moment Sala i Cia. tenia dos únics socis: el mateix Sala i Frederic Marimon i Parera. A la postguerra concretament el gener de 1940, la societat va canviar la raó social que va passar a denominar-se **Sala i Marimon**. N'eren socis Frederic Marimon, Anna Galí, vídua Sala, Josep Sala Galí i Francesc Marimon i Grifell. El 21 de maig de 1941 Sala i Marimon es va transformar en societat anònima i adoptà la denominació de **Sala, SA**. Josep Sala i Galí en seria el gerent. Sala, SA, va seguir el ritme general del sector amb els típics cicles de canvis de demanda fins que la crisi generalitzada i irreversible del tèxtil va fer que a finals de 1978 s'acollís al Pla de Reestructuració i suprimís la maquinària més antiga i part del personal, que va passar de 170 a 130 persones. Sala SA, va aconseguir sobreviure deu anys més treballant a mans fins que a principis de 1988 va acabar sucumbint. Un grup d'una seixantena de persones va crear encara una nova societat **TERSFILSA**, i va intentar continuar, però solament va aconseguir sobreviure prop de dos anys més. A finals de 1989 TERSFILSA tancava definitivament.

RAFEL COMES